

GEOVITEN

Institutt for geovitenskap
Universitetet i Bergen

Nr. 12/2009 – 28. august

Utkommer annenhver fredag kl 14.00

Bidragsfrist torsdag kl. 10.00

<http://www.uib.no/geo/formidling/geoviten>

FRA INSTITUTTLEDELSEN

Siden dette er mitt første GeoViten benytter jeg først anledningen til å takke alle på instituttet for en varm velkomst. Det er med stor ydmykhet jeg overtar roret på et svært veldrevet institutt! Institutt for Geovitenskap representerer stor bredde, spiss og tyngde. Det gir muligheter.

Et sted hvor det finnes muligheter og gode fremtidsutsikter er i studentmassen vår. Denne høsten har vi ønsket velkommen et rekordstort antall nye bachelorstudenter. Med så mange feltbaserte kurs gir dette oss noen utfordringer som vi må løse. Det er derfor viktig å minne oss selv på at det er ønsket og flott at så mange unge søker seg til geodisiplinene. Dette må vi bruke positivt! Rekruttering til realfagene har stått på agendaen lenge og er en viktig sak for nasjonen Norge. Vi på instituttet må derfor i fellesskap dra lasset slik at vi sikrer topp undervisning, også om det fører til at vi må gjøre ting noe annerledes enn før. Jeg føler meg trygg på at med så engasjerte og dyktige lærerkrefter skal også de ferske studentene få en solid utdanning her hos oss, og vi skal bruke tid i høst til å se hvordan dette best kan løses. Når det gjelder masterstudentene som nå ble tatt opp ligger det en stor utfordring i å motivere flere av dem til en fremtidig forskerkarriere, og dermed gi dem mulighet til å oppdage at det å finne ny kunnskap er en ubetalelig verdi.

Jeg har ansvar for, og ønsker sterkt å bidra til, at instituttet også fremover kan drive topp forskning, gi solid geofaglig utdanning og drive god formidling. Men det er kun gjennom dialog, meningsbrytninger og samarbeid jeg kan gjøre en god jobb. Jeg håper derfor på stort engasjement i den strategiprosessen som ligger foran oss. Hvordan vi konkret skal gjøre det kommer jeg tilbake til. Dette får være en oppfordring for alle til å tenke gjennom hvor vi bør forskningsmessig satse og styrkes, hvor vi bør endre kurs, hvordan vi best samarbeider internt og eksternt, hvordan vi skaper et topp læringsmiljø, hvordan vi skal drive laboratorier og andre støttefunksjoner, osv. Det er også betimelig å diskutere forholdet mellom grunnforskning og anvende forskning, mellom fagdisiplinær og tverrfaglig forskning og

hvilke utfordringer dette skaper. En strategiprosess kan brukes til å skape spennende diskusjoner med andre kollegaer omkring disse temaene. Benytt anledningen!

For egen del ser jeg frem til å samarbeide med dere alle og håper vi i fellesskap kan videreutvikle det dynamiske og spennende geofagmiljøet vi har her ved instituttet!

Gunn

FRA INSTITUTTET

Heidi slutter

GEO's administrasjonssjef, Heidi Espedal, begynner snart i ny jobb som adm. sjef ved Institutt for indremedisin (IFI), i første omgang i et vikariat frem til april neste år. I september vil hun være 50% på GEO og 50% ved IFI. Vikariatet ved GEO er lyst ut og tilsetningskomiteen er i gang med sitt arbeid.

Nytt instituttråd ved Geo, H09-V13

Valgresultatene er klare for høstens nye instituttråd ved GEO (totalt 13 medlemmer):

Gruppe A (fast vitenskapelig tilsatte, instituttleder i tillegg til 5 valgte medlemmer og 7 vara):

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Linge, Henriette	1. Joachim Jacobs
Haflidason, Haflidi	2. Reidar Løvlie
Talbot, Michael	3. Berit Hjelstuen
Helland-Hansen, William	4. Harald Walderhaug
Mjelde, Rolf	5. Ritske Huismans
	6. Ingunn Thorseth
	7. Morten Jakobsen

Instituttleder har sin stedfortreder som vara i instituttrådet.

Gruppe C (Tekn/adm tilsatte, 3 medlemmer og 5 vara):

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Ojeda, José	1. Ole Tumyr
Bjørseth, Eva	2. Trine Lise Stjernholm
Utheim, Terje	3. Inger Karlsen

4. Siv H. Dundas
5. Asle Tveiterås

Gruppe B (midlertidig vitenskapelig tilsatte, 1 medlem og 3 vara) leverte kun en rangert liste som ble godkjent av avtroppende instituttråd i møte 12.6.09:

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):
 Bjarte Hannisdal 1. Øystein Lohne
 2. Louise W. Bjerrum
 3. Tor O. Sømme

Gruppe D (studenter, 3 medlemmer og 5 vara):

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):
 Åse Bjørge 1. Eivind Bøyum
 Linda Øygard 2. Eirik Mundal
 NN-bachelorstudent 3. Helge Jørgensen
 4. Anette Tvedt
 5. NN

Research Cruise 2009

1-11.8 CGB <http://www.uib.no/geobio/en/public-outreach/field-activities/research-cruise-2009>

Boning av korridor 2 etg

Neste uke (36) starter boning av korridoren i 2 etg. Det startes med tverrkorridoren nærmest kantinen, og så jobber de seg mot neste tverrkorridor på vestsiden og sørover. Vis hensyn og spør rengjøringspersonale om dere kan gå forbi. Det vil bli opphold på 30 min hvor en ikke kan gå inn og ut av sitt kontor.

INSTITUTTRÅD - 21 september kl 13

Saksliste kommer seinere

UNDERVISNING

Frister

Vurderingsspmelding for studentene er 1.9.

Studieplanendringer 2010/2011 – frist for innspill fra faglærere fredag 11.september. Mer informasjon kommer i eget skriv/e-post

Programstyre

Neste møte berammet medio september

Fordeling karakterer på emner V09

I tabell bak vises en oversikt over møtt, stryk og snitt for emnene som har hatt vurdering V09

Fordeling karakter mastergrad V09

Det er pr. 27.8 avlagt 26 mastereksamener V09. Det er satt opp eksamen for 4 studenter til som har innlevert masteroppgave innen fristen V09. Det er 2 studenter som har fått innvilget utsettelse av innlevering av oppgaven til ut året 2009. Karakterfordeling for master V09 ses i tabell bak.

Opptatte Masterstudenter H09

Det var 57 søkere til masterprogram i geovitenskap. Det ble sendt ut tilbud til 38 studenter, 19 fikk direkte avslag. Snittet for å komme inn i år var C-blank og i petroleum noe bedre. Det var tilslutt 36 som takket ja til plass på masterprogrammene våre og har startet opp. Fordelingen på studieretningene og veiledere ses i tabell bak.

FORSKNING

EMECW Call for Proposals EACEA 13/09 for implementation of the Latin America region window in the academic year 2009/2010

It has been published in the Official Journal on the 30.06.2009 You will find the text of the Call and all the related documents at the following address: http://eacea.ec.europa.eu/extcoop/call/2008/call_latin_america_2009_en.htm

Nye prosjektsøknader

GEO ansvarlig	Søknads-sted	Tittel på søknad
Haflidason/Sejrup	EU	GASTIME: Gas Hydrates: pacemakers of slope stability, tectonism and climate change through time

FORSKERUTDANNING

Frister

Fremdriftsrapportering for ph.d. kandidater og veilederkomiteer ved alle fakultet på UiB er 1.11. Påminnelse kommer senere.

Forskerutdanningsutvalg

Neste møte er berammet: 3.9.09

Sist møte 24.06.09

Antall ph.d. kandidater ved instituttet er nå 56.

Nye godkjente og anbefalte ph.d. studenter:

Andrea Diana Tegzes

Arbeidstittel: Reconstructing Holocene Inflow-Overflow Dynamics in the Nordic Seas Using Sediment Parameters and Modell Results.

Veilederkomite: Eystein Jansen, GEO/BCCR, Helga F. Kleiven, BCCR/GEO, Trond Dokken, BCCR, Carin Andersson Dahl, BCCR/GEO.

Prosjekt: Atlantic Meridional Overturning Circulation During Interglacials (AMOCINT), ESF EuroMARC

Kirsten Möller

Arbeidstitel: Transition metal isotope fractionation in hydrothermal iron-sulphide deposits of the Mohs and Knipovich Ridges, North Atlantic Ocean

Veilederkomite: Rolf-Birger Pedersen, GEO/GEOBIO, Ronald Schönberg, GEOBIO/GEO, Ingunn H. Thorseth, GEO/GEOBIO
Prosjekt: RCN project "H2DEEP"

Yuangao Qu

Arbeidstitel: Variations in the Earth system during the Archean-Proterozoic transition – the 2.0 Ga Shunga event of enhanced global deposition of organic matter-rich sediments.

Veilederkomite: Victor Melezhik, NGU, Aivo Lepland, NGU, Mark van Zuilen, GEO/GEOBIO.

Prosjekt: The emergence of an aerobic World – Drilling Early Earth project

Disputaser 2009 - måltall 10

Fullført: 4 PhD

Innlevert: 3 PhD

NYTILSATTE/GJESTEFORSKERE

Gunn Mangerud, vår nye instituttleder er nå kommet på plass ved Geo. Vi introduserte henne i forrige GV men ønsker henne her velkommen og ser frem til godt samarbeid!
Rom 3117.

Lars Ottemöller got his PhD from the our department in earthquake seismology in 2001. Since then, he worked mostly with the observation of, and research into, earthquakes in the UK at the British Geological Survey, in Edinburgh. He has now returned to the department

and will work with the operation of the Norwegian seismic network and research on the data that are recorded. His research interests are quite broad including detailed studies of significant seismic events, studies of the Earth structure, the nature and

distribution of earthquakes and topics related to earthquake observation. Part of his spare time is used to prepare for this years 'Stoltzekleiven Opp'. Rom 2120.

Eirik Gjerløw er nytilsatt vikar for forsknings-tekniker Mareile Andersson fom 3. august. Han har tidligere vært student ved universitetet i Tromsø og han har en mastergrad i berggrunnsgeologi derfra. Du finner han på rom nummer 2145.

Benjamin Eickmann from Germany is a new postdoctoral fellow in the Centre for Geobiology. He received his PhD from the University of Bremen, Germany, and has previously focused on the carbonate formation in ultramafic-hosted hydrothermal environments. Benjamin will work together with Ingunn Thorseth and Rolf Pedersen within the H2DEEP project on serpentinization to evaluate its implications for biological processes. Room 3122a.

Trond Kvarven er ansatt som universitetsstipendiat. Han vil jobbe inn mot TopoScandiaDeep-prosjektet (<http://www.geografi.uio.no/TopoScandiaDeep/>) under veiledning av Prof. Rolf Mjelde. Kvarven fullførte denne våren sin mastergrad i marin geofysikk her ved instituttet (også under veiledning av RM). Sitter på rom nr 3159.

Kristin Flesland er ansatt som universitetsstipendiat tilknyttet Senter for geobiologi (SFF) fra 1. aug. 2009. Hun var ferdig master i januar 2009 med oppgaven *Hydrotermal og vulkansk historie ved 71° N hydrotermalfelt: Ei undersøkning av sedimentkjerner*, og har siden jobbet som vitenskapelig assistent

ved Senter for geobiologi (SFF). Arbeidet med doktorgraden vil i stor grad være en fortsettelse av det tidligere arbeidet, men med hovedfokus på sedimentkjerner fra området rundt det nyoppdagete hydrotermale feltet Loke Slottet på sørlige Knipovich ryggen. Veiledere: Rolf-Birger Pedersen, Ingunn Hindenes Thorseth, Haflidi Haflidason. Rom 3153B.

Kerstin Drost is working with Prof. Jan Košler on a StatoilHydro funded project on the application of the laser ablation MIC-ICP-MS technique to in-situ U-Th-Pb dating of authigenic phosphate minerals from sediments. The aim of the study is to constrain the age of sediment diagenesis and thus to achieve minimum ages for the deposition of sediments. Other current activities include employing radiogenic isotopes to provenance and geodynamic evolution of Pan-African, Cadomian and Variscan complexes in Africa and Europe. Room 3121.

Seija Beckmann is a guest at Geo and since Joachim Jacobs, who is responsible for her stay here is on sabbatical, Benjamin Emmel together with Ueda and Kumar are her supervisors during her 6 weeks stay. Seija is 22 years old and comes from Freiburg, Germany. She has studied geosciences since winter 2007 at the Ruprecht Karls University in Heidelberg and she is going to start her fifth semester. She is staying in Bergen to do her internship which is required for her studies. You will find Seija in room 2137.

UKENS GEOBILDE

Inger med beauty-box

FRA FAKULTETET OG UIB

Valgresultat gruppe A – fast tilsatte i forsknings- og undervisningstilling (valgt for 4 år)

Valget har vært avholdt elektronisk, som preferansevalg

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Helge K. Dahle	1. Vigdis Vandvik
Anders Goksøyr	2. Knut Børve
Anna Lipniacka	3. Morten Jakobsen
	4. Marcus A. Bezem
	5. Corinna Schrum

Valgresultat gruppe B - midlertidig tilsatte i forsknings- og undervisningsstilling (valgt for 1 år)

Valget har vært avholdt som listevalg, med fakultetsstyret som valgforsamling

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Ida Helene Steen

3Varamedlemmer

Varamedlemmene er ikke valgt ennå, men vil bli oppnevnt av dekanus på fullmakt, etter forslag fra valgstyret etter henvendelse til instituttene.

Valgresultat gruppe C – tilsatte i teknisk-administrative stillinger (valgt for 4 år)

Valget har vært avholdt elektronisk, som preferansevalg

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Heidi Espedal	1. Kristin Kalvik
José Åsheim Ojéda	2. Frank Midtøy
	3. Reidun A Myklebust
	4. Knut Olav Daasvatn

Heidi Espedal fikk flest stemmer, på andreplass kom Kristin Kalvik og på tredjeplass José Åsheim Ojéda. Av hensyn til kravet om kjønnsbalanse i valg-reglementet, ble Ojéda imidlertid flyttet opp blant de faste medlemmene, og Kalvik ned til første varaplass.

Valgresultat gruppe D – studentene (valgt for 1 år)

Valget har vært avholdt som listevalg, med fakultetsstyret som valgforsamling

Representanter (u- Vara (rangert): rangert):

Marianne K. Holmedal	1. Eivind Susort
Solveig Lid Wiborg	2. Bjørn Anders Hind
	3. Siri Brønlund
	4. Gro Selås Kallevik

UiB får over 5.000,- nye studenter

<http://www.ba.no/nyheter/irix/article4508245.ece>

Invitasjon til opplæring i HMS 2009

Målgruppe er ledere på alle nivå, verneombud, medlemmer av AMU, tillitsvalgte i personalforeninger og HMS-koordinatorer. Opplæringsprogrammet er obligatorisk for verneombud og AMU-medlemmer som ikke har grunnopplæring i HMS. AMU oppfordrer ledere og tillitsvalgte i foreningene til å delta i opplæringsprogrammet for å øke sin HMS-kompetanse. Påmeldingsfrist er **28.8**. Elektronisk påmelding: <http://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=9382ERQP1K15>

UiB godt rusta mot pandemi

Intern plan: <https://www.uib.no/filearchive/vedlegg-10-pandemiplanuib-1-.pdf>

Les mer fra Lenke i På Høyden:

http://nyheter.uib.no/?modus=vis_nyhet&id=44205

Universitetsstyret

Grete Faremo til Universitetsstyret

Kunnskapsdepartementet har oppnevnt Grete Faremo som medlem av UiB styret. Les mer På

Høyden:

http://nyheter.uib.no/?modus=vis_nyhet&id=44000

Opprykk til professor – Søknadsfrist 15.9.09

Personal- og organisasjonsavdelingen minner med dette om at fristen for å søke om opprykk til professor etter kompetanse er 15. september hvert år.

Nærmere informasjon kan en få ved henvendelse til fakultetet. Søknader med vedlegg og utfylt opplysningsskjema sendes fakultetet.

Reglene for professoropprykk fremmer av Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger, se <http://lovdata.no/for/sf/kd/kd-20060209-0129.html>

Opplysningsskjema for søknad om professoropprykk:

<http://www.uib.no/persok/skjema/profopprykk.rtf>

Støtte til likestillingstiltak ved MN 2009

Ved Geo har Thorseth, Hjelstuen, Schönberg og Linge samlet fått kr 150.000,- fra UiB, MN 79.000,-, Geo 75.000,- totalt kr 304.000,- til konferanser, teknisk assistanse og lab assistanse.

Kurs

Seksjon for studieinformasjon og systemforvaltning ved Utdanningsavdelingen tilbyr ulike typer kurs for ansatte i Felles Studentsystem (FS), timeplanlegging og Mi side. Kurstilbudet for høsten 2009 finner dere her: <http://www.uib.no/ua/kurs>

Introduction seminar for new employees at UoB

We would like to invite all new employees at UoB to a seminar where we would like to welcome you to the University of Bergen. At the seminar, there will be information about the university and your rights and possibilities as an employee here at UoB. The seminar will take place 16th of September. Please register for the seminar before September 6th. Information about the venue and updated program will be available later and will be sent on email to those who have registered for the seminar. Register by sending an email to: researcher-helpdesk@uib.no

We ask for the following information:

Name:

Email:

Workplace/department:

Job title:

Date for starting at UoB:

Swine flu: Internal measures and pandemic plan

Prevention is the most important internal measure at UiB. The main advice to staff is: • Stay at home if

you are ill or have any symptoms. • Follow the hygiene advice issued by the authorities. Hygiene measures have been implemented at UiB in the form of extra cleaning of our premises.

The University of Bergen has drawn up a [pandemic plan](#)

<http://www.uib.no/ledelse/Beredskap/Vedlegg%2010%20pandemiplanUiB.pdf>. The plan contains guidelines for the prioritisation of tasks and the use of personnel resources in order to be able to keep the university running at an acceptable level in the event of a high rate of personnel absence. All faculties and departments have pandemic plans. The university management is responsible for implementing measures. The university follows the guidelines issued by the health authorities. The authorities publish up-to-date information about Influenza A (H1N1) at <http://pandemi.no/>. The City of Bergen is responsible for local healthcare in the municipality. Information about the health services is available at <https://www.bergen.kommune.no/svineinfluensa>.

Kjemikalielageret på Kjemisk institutt.

Med virkning fra 15. juni vil Kjemisk institutt ikke lenger kunne være behjelpelig med bestillinger via sitt kjemikalielager. Instituttet har ikke ressurser til å yte denne servicen som er tidkrevende og involverer både teknisk og administrativt personale - antallet eksterne bestillere har også økt. Instituttet beklager, men vi ser oss nødt til å prioritere egne arbeidsoppgaver.

Anne Marit Blokhus (instituttleder) og Helga Thomassen (administrasjonssjef)

MØTER-SEMINAR

Instituttseminar fredag kl 12:15 Aud 5

H09 er det Kwartær og Paleoklima forskningsgruppen som har ansvar for instituttseminarene, og det blir **Henriette Linge** som blir koordinator.

Vi oppfordrer foredragsholderne å holde foredragene i en noe "populærfaglig stil" slik at alle ansatte kan ha utbytte av seminarne.

FRA NFR

Inviterer forskere til å foreslå nye programmer

European Science Foundation (ESF) inviterer europeiske forskere til å foreslå nye nettverksprogrammer. Forslagene kan være innenfor alle fagområder. Frist for innsending er 22.10. <http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/Inviterer+forskere+til+a+foresla+nye+programmer/1248431263894?kilde=n>

Nye midler til nordiske nettverk

Ti nordiske nettverk vil få støtte fra delprogrammet "Effektstudier og tilpasning til klimaendringer". Programmet er en del av det nordiske Toppforskningsinitiativet, en nordisk storsatsing innenfor miljø, klima og energi. <http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/Nye+midler+til+nordiske+nettverk/1246541694393?kilde=n>

Rekordstor utlysning av EU-midler

Verdas største forskingsprogram blir enda større. Dei utlyste forskingsprosjekta frå EUs sjuande rammeprogram (7RP) har ei romslegare økonomisk ramme enn nokon gong tidlegare. Budsjettet for utlysningane for 2010 er på over 50 milliardar norske kroner.

<http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/Rekordstor+utlysning+av+EUmidlar/1249538467522?kilde=n>

Du finner mer informasjon på NFRs nettside www.forskningsradet.no

FRA VERDEN UTENFOR

NTVA-møte i Bergen om Havets ressurser og klimaendringer

NTVA inviterer til møte i Bergen tirsdag 15. september 2009 kl. 19:00

Sted: Nansensenteret på Marineholmen, Thormøhlensgate 47

Tema:

Havets ressurser og klimaendringer

Foredrag av: Ole Arve Misund, forskningsdirektør, Havforskningsinstituttet i Bergen

Nærmere informasjon om foredraget på:

<http://www.ntva.no/seminarer/2009/150909-in-brg.shtml>

Møtet er åpent for alle interesserte. Nærmere informasjon om møtet ved henvendelse til Nansensenteret: e-post: admin@nersc.no eller telefon: 55 20 58 00

Geologiens dag

12.9.09 <http://www.geologi.no/geologisdag/>

Nordic Geoscientist Award

The Nordic Geoscientist Award will be presented every second year in connection with the Nordic winter Meeting. The Award will be presented to a Nordic geoscientist who has, in the course of his/her career, been strongly involved in the society around us, as well as in specific fields in the geosciences. All members of the Nordic geological societies can propose candidates: proposals should be ca 500

words. An invitation to propose candidates will be issued in the societies' journals, via web pages and by e-mail.

A jury, consisting of the leaders of each of the Nordic geological societies and the directors of each of the Nordic geological surveys, will consider the proposals and prepare a written statement on its decision on the Award.

The prize will consist of a framed diploma and an engraved plate of larvikite. The winner will be invited to hold a plenary lecture at the Winter Meeting in connection with presentation of the Award.

Skjema for innsending av forslag ligger på geologi.no/nordicgeoscientist. Frist for innsending av forslag er satt til 1.11.09.

VITENSKAPELIG PRODUKSJON

Publikasjoner (listes kun en gang)

Bruvoll V., Breivik A.J., Mjelde R. & Pedersen R.B., 2009. Burial of the Mohn-Knipovich seafloor spreading ridge by the Bear Island Fan: Time constraints on tectonic evolution from seismic stratigraphy. *Tectonics*, 28, TC4001. doi:10.1029/2008TC002396

Foster L.C., Allison N., Finch A.A., **Andersson C. & Ninnemann U.S.** Controls on $\delta^{13}\text{O}$ and $\delta^{13}\text{C}$ profiles within the aragonite bivalve *Arctica islandica*. *The Holocene*, 19, 4, pp 549-558. doi: 10.1177/0959683609104028

Hall J.K. & Kristoffersen Y., 2009. The R/H SABVABAA – A research hovercraft for marine geophysical work in the most inaccessible area of the Arctic Ocean. *Leading Edge*, X, 260-263

Mjelde R., Faleide J.I., Breivik A.J. & Raum T., 2009. Lower crustal composition and crustal lineaments on the Vøring Margin, NE Atlantic: A review. *Tectonophysics*, 472, 183-193.

Sadekov A., Eggins S.M., De Deckker P., **Ninnemann U.,** Kuhnt W. & Bassinot F., 2009. Surface and subsurface seawater temperature reconstruction using Mg/Ca microanalysis of planktonic foraminifera

Globigerinoides rubber, *Globigerinoides* sacculifer, and *Pulleniatina* obliquiloculata. *Paleoceanography*, 24, PA3201. doi:10.1029/2008PA001664

Tisserand A., Malaize B., Jullien E., Zaragosi S., Charlier K. & Grousset F., 2009. African monsoon enhancement during the penultimate glacial period (MIS 6.5 170ka) and its atmospheric impact. *Paleoceanography*, 24, PA2220. doi:10.1029/2008PA001630

Populærvitenskap

Foredrag/postere på vitenskapelige møter

Kleinmanns Schoenberg I.C. The Kamanjab Inlier in N-Namibia. Geological Society of Namibia, Windhoek, 20.7.2009.

EGU General Assembly Wien, Austria, 20.-24.04.2009 Rubensdotter L., Follestad B., Fredin O., **Hafliðason H.,** Seguinot J., van Welden A. & Kneis J. Holocene climate and environment variations from a multi-proxy lake sediment study in Rondane mountain massif, central Norway, and description of a new mid-Holocene basaltic tephra.

Goldschmidt conference, Davos, Switzerland 20-29.6.2009. **Kleinmanns I.C.,** Jacobs J. & Roland N.W. Pan-African granitoid magmatism in central Dronning Maud Land: comparison of two contrasting emplacement models. A666

He Y, Li S, Hoefs J & **Kleinmanns-Schoenberg I.C.** Nd isotopic compositions of adakites from Dabieshan: implications for the subducted mafic lower crust of the South China Block. A507

Nolte N, **Kleinmanns I.C.,** Hansen BT & Füllgraf T. First geochemical and isotope characteristics of amphibolites of the Huab Metamorphic Complex (NW-Namibia). A951

Gjesteforelesning

Ninnemann U. "The Southern Ocean and Global Overturning Circulation, theory and paleo constraints", U.S. Ninnemann, lecture, Advanced Climate Dynamics course, 11 June, Espesgrend, Norway

EKSAMENER V09

EMNEKODE	NAVN	SP	Antal meldt	Antal møtt	Antal stryk	Antal stryk %	Snitt karakter
GEOF161	Geofysiske metoder	10	83	73	5	7	C
GEOF163	Refleksjonsseismisk	10	9	9	3	33	D
GEOF273	Seismotektonikk	10	16	15	0	0	B
GEOF296	Seismiske bølger	10	5	4	0	0	C
GEOF363	Maringeol./geofysikk	10	9	9	1	11	B
GEOF374	Seismisk risiko	10	1	1	0	0	D
GEOF383	Analyt. paleomagnet.	5	1	1	0	0	A
GEOF395	Avansert anv. seismi	10	6	6	0	0	BESTÅTT
GEOF397	Videregående seismik	10	2	2	0	0	C
GEOL101	Innføring i geologi	10	128	118	17	14	C
GEOL102	Eksk. og øel. i geo	10	67	61	11	18	C
GEOL104	Strukt. og tektonikk	10	57	55	1	2	C
GEOL105	Historisk geologi	10	43	42	0	0	C

GEOL106	Innf. i kvartærgeolo	10	2	1	0	0	B
GEOL107	Innf. i sedimentolog	10	11	6	0	0	C
GEOL109	Felt- og metodekurs	10	29	26	0	0	BESTÅTT
GEOL110	Innføring i marin	10	37	35	2	6	C
GEOL222	Paleoklimatologi	10	1	1	0	0	B
GEOL241	Mikroskopi	10	10	9	0	0	B
GEOL242	Magmatisk og metamorf petrologi	10	2	2	0	0	B
GEOL243	Akvatisk geokjemi	10	8	7	0	0	B
GEOL260	Petroleumsgeologi	10	72	62	10	16	C
GEOL325	Glasiologi	5	12	9	0	0	C
GEOL326	Utvalgte emne paleos	5	6	6	0	0	BESTÅTT
GEOL328	Dateringsmetoder i kvartær	10	13	12	1	8	B
GEOL342	Radiogen stabil. geo	10	11	5	0	0	C
GEOL345	Petr geo feltmetoder	5	22	20	0	0	BESTÅTT
GEOL351	Mekaniske egenskaper til bergarter og væskar	5	4	3	0	0	B
GEOL360	Sekvensstratigrafi	10	2	0	0		
GEOL363	Vid. sediment. strat	5	23	16	0	0	B
GEOL364	Vid. Petroleumsgeologi	5	1	0	0		
GEOL366	Anvendt reservoar m.	5	21	16	0	0	C
GEOL367	Reserv.g. og teknol.	5	12	11	0	0	B
GEOL368	Geostatistikk	5	9	6	0	0	BESTÅTT

FORDELING KARAKTER MASTERGRAD V09

Forskningsgruppe	A	B	C	D	E
Petroleum	1	4	5	1	
Marin	2	3	2	1	1
K&P		1	1		
Geodynamikk	1		1	1	
GeoBio		1			

MASTERGRADSEKSAMENER

Dato	Kandidat	Oppgavetittel	Veileder(e)	Sensor
4.9	Stig Stene	Facies and architecture of the Battfjellet Formation, northern Nathorst Land, Spitsbergen	Helland-Hansen, GEO	Dr.scient John Gjelberg, North Energy Nemec, GEO
3.9	Christina Nordli	Fluid Flow in and around collapsed karst structures; breccia pipes, in Petroleum Reservoirs	Forsker Jan Tveranger, CIPR, Forsker Øystein Pettersen, CIPR, Talbot, GEO	Forsker Dag Standnes, StatoilHydro Nemec, GEO
21.8	Hilde Braut	Avsetningsmiljø og tektonisk setting av Zaèn- og Molata Charan-formasjonene (midt-miocen) Moratalla-området, Murcia-provinsen, SØ-Spania	Talbot, GEO	Forsker Camilla Thrana, StatoilHydro Helland-Hansen, GEO
21.8	Kristine Solheimsnes	Avsetningsmiljø og tektonisk setting av Molata Charan-formasjonen (midt-miocen), Moratalla-området, Murcia-provinsen, søraust-Spania	Talbot, GEO	Forsker Arild Eliassen, StatoilHydro Helland-Hansen, GEO
17.8	Siri Tørresen	Exhumation history and fault tectonics across the North Sea margin in the Nordhordaland area, from Øygarden to Masfjorden, using fission track	Jacobs, GEO	Overgeolog Asbjørn Thon, Bergen Kosler, GEO

		thermochronology		
3.7	Eirik V. Galaasen	Rapid centennial scale reductions in North Atlantic Deep Water during the peak of the last interglacial period recorded in sediments from the Eirik Drift	Kleiven, GEO/BCCR Ninnemann, GEO	1.aman. Dr. Sigfus Johnsen, Senter for Is og Klima, Københavns Universitet Haflidasson, GEO
25.6	Tonje Målbakken	Paleocaves and collapse breccias in the Franklin Mountains, Texas: implications for paleokarst reservoirs Aud. 4, kl. 10.115	Forsker Jan Tveranger, CIPR Forsker Walter Wheeler, CIPR Lauritzen, GEO	Dr.scient Arild Eliassen, StatoilHydro Talbot, GEO
25.6	Mats Skaug	Vigrid diapirfeltet på sørlige Vøringplatå; slamdiapirer eller skredrelaterte havbunnsstrukturer? Lunsjrommet, kl. 10.15	Hjelstuen, GEO Haflidasson, GEO	Forsker Jan Sverre Laberg, UiTø Prof. Rolf Mjelde, GEO
24.6	Odd Are Jensen	Klimautviklinga på Hardangervidda gjennom holosen - Rekonstruert på grunnlag av analyser av innsjøsediment	Nesje, GEO	1.aman. Rune Aa, HiSF 1.aman. Svein-Olaf Dahl, BCCR/GEOG
24.6	Connie L. Chrisitansen	Seismic Attributes for Carbonates	Veileder: Prof. Tor Arne Johansen, GEO Prof.II Ivar Breivik, StatoilHydro	Dr. Per Avseth, Odin-Petroleum Ruud, GEO
23.6	Abdullah H. Awdal	Fracture Analysis and Conceptual Model of the Shiranish Formation in Taq Taq Field, Kurdistan Region, NE Iraq	Braathen, GEO Dr. Ole Petter Wennberg, StatoilHydro Dr. Govand Hussein Sherwani, Salahaddin University-Erbil, Iraq	Dr. Per Terje Osmundsen, NGU Huismans, GEO
19.6	Sajjad Ahmad	Seismicity in Pakistan during 2008 and Local Site Response in Muzaffarabad and Islamabad, Pakistan	Atakan, GEO Havskov, GEO	Prof. Hilmar Bungum, NORSAR Gidskehaug, GEO
19.6	Morten Ims	Paaleomagnetisk bestemmelse av lokale blokkrotasjoner ved Iznir, Tyrkia	Waldehaug, GEO Atakan, GEO	1.aman. Erik Halvorsen, HiTelemark Løvlie, GEO
18.6	Karwan A. Mustafa	Geochemical and microfacies analysis of some liassic formations in selected sections, Kurdistan, Northern Iraq	Talbot, GEO John Scotchmer, StatoilHydro Fadhil A. Lawa, University of Sulaimani	Sjefsgeolog Ståle Monstad, DNO Sælen, GEO
18.6	Yngve Midtun	Lokalglasiasjon på Stord, Hordaland, under yngre dryas	Svendsen	1.aman. E. Sønstegaard, HiSF, Hjelstuen, GEO

Nye master studenter H09

Geodynamikk	Veileder	Medveil
Bjørge, Åse Oliv	K. Atakan	
Hovet, Anita Karina	I. Thorseth	RB. Pedersen
Jørgensen, Helge	J. Jacobs	J. Kosler
Kitterød, Ingjerd Helene	R. Huismans	P. van der Beek
Lutro, Torunn	K. Atakan	
Pedersen, Leif-Erik R.	J. Kosler	H. Fonneland
Sjursen, Eivind	RB. Pedersen	

Suliman, Amel	J. Jacobs	J. Kosler, I. Kleinsmanns
Torgersen, Espen	B. Robins	
Tvedt, Anette B.M.	J. Jacobs	
Kvartærgeologi og paleoklima		
Berge, Lise Våge	A.Nesje	H. Fosse
Bolstad, Hege Christine	A. Nesje	H. Fosse
Halleraker, Caroline	H. Linge	S.O. Dahl, O. Fredin
Hult, Linn H.	H. Linge	S.O. Dahl, O. Fredin
Ljone, Torkjell	A. Nesje	H. Fosse
Sand, Gjermund K.	J.I. Svendsen	
Sekkingstad, Juanita	U. Ninnemann	
Smeland, Sondre	A. Nesje	H. Fosse
Suppersberger, Martina	A. Nesje	
Marin geologi og geofysikk		
Bergh, May Elisabeth	B.O. Hjelstuen	H. Haflidason, N. Waldmann
Bøyum, Eivind S.	H. Haflidason	N. Waldmann, B.O. Hjelstuen
Finsnes, Cecilie D.	U. Ninnemann	
Torland, Jonas Aas	Utsetter valg oppgave	
Petroleumsgeofag		
Aspøy, Ingvild	M. Jensen (UNIS)	W. Helland-Hansen
Ellingsen, Einar S.	A. Torabi (CIPR)	H. Fossen, M.R. Talbot
Frafjord, Camilla	S.E. Lauritzen	W. Wheeler, N.M. Hanken
Hognestad, Leif Arne	W. Nemecc	L. Amy, P. Talling
Hanevik, Eivind P.	W. Helland-Hansen	
Olsen, Stian I.	J. Hesthammer	NN
Pahlevi, Okky	J. Tveranger	NN
Serigstad, Eirik	M. Jensen (UNIS)	W. Helland-Hansen
Simonstad, Espen	W. Helland-Hansen	J. Gjeldberg
Vold, Ingrid E.	J. Hesthammer	NN
Basinmaster - fellesgrad		
Hegdal, Marius	NN	
Wang, Bingbing		Fra VU, Amsterdam
Zijp, Martinus H.A.A.		Fra VU, Amsterdam

DISPUTASER

(pressemelding vedlagt sist i Geoviten)

<i>Dato</i>	<i>Kandidat</i>	<i>Oppgavetittel</i>	<i>Veiledere</i>	<i>Bedømmelseskomite</i>
29.6.09	Ingrid Fjeldskaar Løtveit	”Analytical and numerical studies of fluid reservoirs and fracture development in heterogeneous rocks”	Agust Gudmundsson, Hafliði Haflidasson	<ul style="list-style-type: none"> • Reserarch associate ph.d. Adelina Geyer Traver, Dept. of Earth Sciences, Univ. of Bristol, UK • Lecturer, ph.d. Eleonora Rivalta, School of Earth and Environment, Univ. of Leeds, UK • Kuvvet Atakan, Geo, UiB

LEDIGE STILLINGER

Arbeidsgiver	Stilling	Søknadsfrist
Geo	Førsteamanuensis i petroleumsgeologi (reservoargeologi) https://secure.jobbnorge.no/Job.aspx?jobid=59606	1.9
Unifob as	Forskningsleder-marin miljøforskning, 2 forskere/prosj ledere- biologi,geofysikk, målefysikk/instrumentering http://www.uib.no/unifob-	25.8

GEO I MEDIA

Svalbardposten nr 25-26. juni 2009,

Forskere på glattisen. Yngve Kristoffersen tar med seg ungdommer ut på isen. Transportmiddelet er luftputebåten "Sabvabaa". S. 16-18.

BT. 31.7.09, side 4.

Tett på: 30 millioner år gammel stein. Øystein J. Jansen tolker fossiler funnet på Svalbard...

www.forskning.no

Minstemann blant mektige skip. Rolf-Birger Pedersen, GEO/Senter for geobiologi. Det norske forskningskuta "G.O. Sars" havner i klasse med verdens største containerskip og bilfrakteverktøy i dokumentaren "Mighty Ships".

www.forskning.no

Brennende is i dypet. Haflidi Haflidason og Jo Brendryen. Norske forskere intensiverer jakten på fremtidens energikilder. Nylig dro de opp metanis fra havdypene utenfor norskekysten.

<http://www.forskning.no/artikler/2009/juli/225631>

Realityscience. Rolf Mjelde har skrevet debatt innlegg til Forskning.no

[Helgeland Arbeiderblad](#) samt nyhetene NRK1 18.8.09 (Stein-Erik Lauritzen, GEO)

Tittel: **Engavatnet har gått under jorda**

I løpet av natt til mandag har Engavatnet i Velfjord tatt et nytt forsvinningsnummer. – Mandag morgen lå det åtte fisk igjen, forteller grunneier Else Sørhegge.

<http://www.gd.no/bildeserier/article4520776.ece?token=&start=10&serie=0>

FERSKE FUNN: Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim lot seg imponere over ferske funn fra Klimaparken. Arkeolog Lars Pilø og arkeologiprofessor ved Bjerknessenteret, Atle Nesje, presenterte timer gamle funn ved breen. Foto: Leif Øverland

BT 11.8 I dag snakker vi med: Atle Nesje - Lærer studentane brefsorking.

[United Nations COP15 Copenhagen](#) (Eystein Jansen, Bjerknessenteret/GEO, Helge Drange, Bjerknessenteret/GFI)

Tittel: **Unpleasant surprise from Norwegian climate researchers**

The amount of CO2 in the atmosphere may be 20 to 25 percent higher than previously estimated by the UN.

[Adressa](#) (Eystein Jansen/Helge Drange)

Tittel: **Mye mer CO2 i atmosfæren enn antatt**

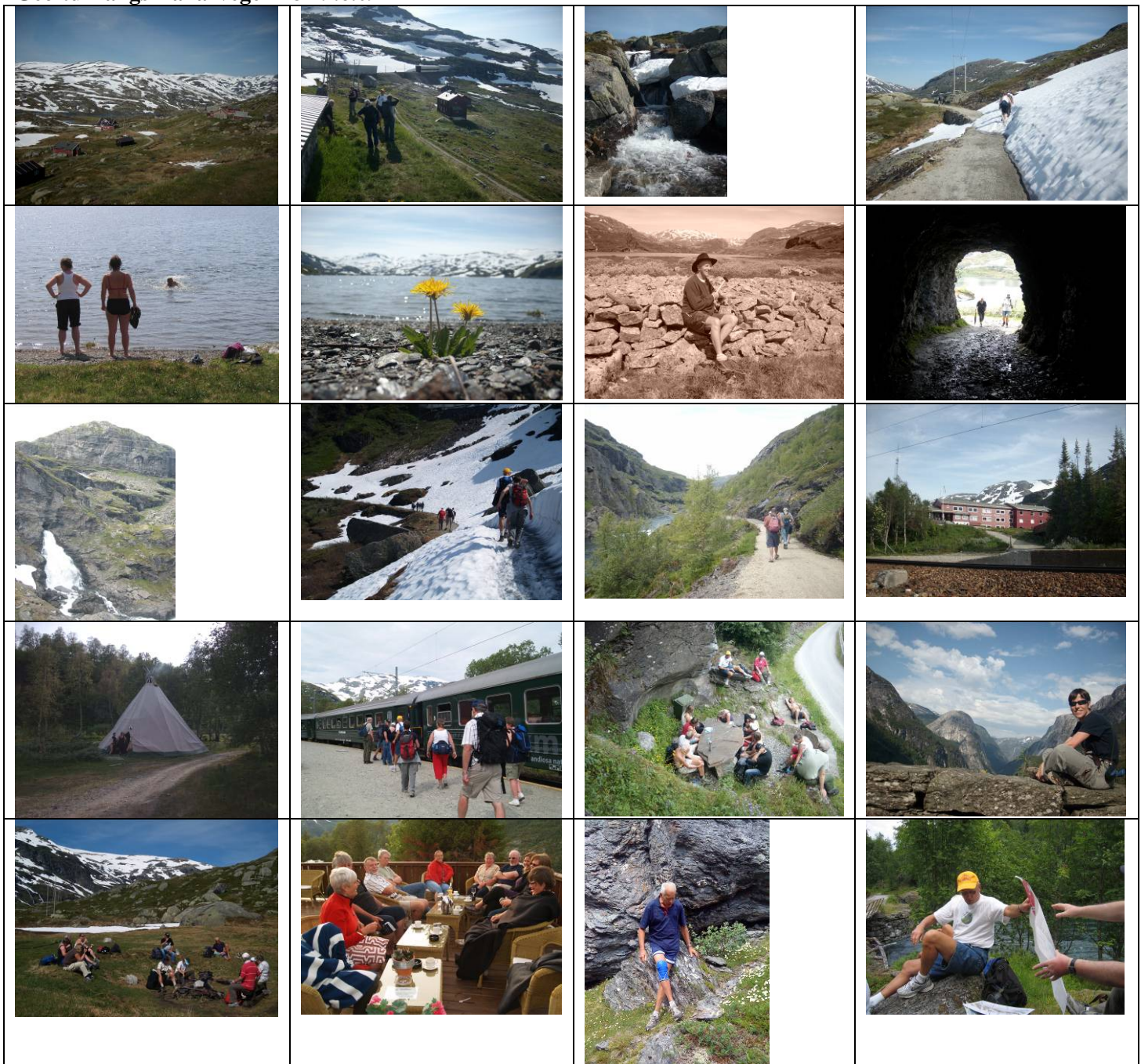
Klimaproblemet kan være langt mer alvorlig enn det FNs klimapanel hittil har anslått. Naturen greier ikke lenger å ta opp like mye CO2 som før.

[På Høyden](#) (Kuvvet Atakan, GEO/viserektor for utdanning)

Tittel: **UiB-student møtte Sponheim i valgdebatt**

Gina Barstad (SV) studerer fransk ved UiB. Onsdag fikk hun prøve seg i valgdebatt med blant annet Lars Sponheim (V).

DIVERSE
Geo-tur langs Rallarvegen 28-29.6.09

Bruddutvikling i en heterogen jordskorpe

Ingrid Fjeldskaar Løvteit disputerer mandag 29. juni for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "Analytical and numerical studies of fluid reservoirs and fracture development in heterogeneous rocks" "Permeabilitet" er et sentralt begrep i avhandlingen. Permeabilitet er et mål for evnen et materiale har til å transportere væske eller gass, og er generelt sett avhengig av i hvilken grad porene i materialet er koblet sammen. I væskefylte reservoarer, og i jordskorpen forøvrig, er en betydelig del av permeabiliteten knyttet til sammenkoblingen av sprekker og brudd. Dannelse og vedlikehold av såkalt sprekkegenerert permeabilitet avhenger av at forhold for bruddannelse, og forhold som fremmer videre vekst av brudd, er tilstede i jordskorpen. Resultatene i avhandlingen viser at heterogeniteter som lagdeling

og eksisterende brudd i stor grad kan påvirke det lokale spenningsfeltet i jordskorpen, og dermed vil kunne ha avgjørende betydning for bruddutvikling og permeabilitet. I et av studiene i avhandlingen er det fokus på petroleumsreservoarene i Barentshavet. De kommersielle funnene av olje og gass i den norske delen av Barentshavet er mindre enn forventet. Vi vet at isbreenes gravinger under istidene førte til at store deler av de sedimentære bergartene i dette området ble fjernet (erodert). I denne studien er det sett på hvilke konsekvenser erosjon har for spenningsfeltet i jordskorpen, og hvordan den kan ha påvirket petroleumsreservoarene i Barentshavet. Matematiske beregninger viser at massiv erosjon fører til horisontal kompresjon i jordskorpen som kan være kraftig nok til å reaktivere forkastninger, og dermed øke permeabiliteten dramatisk, i nærheten av væskefylte reservoarer. Dette kan bidra til å forklare hvorfor og hvordan olje har lekket ut av petroleumsreservoarene i Barentshavet. Avhandlingen bidrar til økt forståelse av hvordan heterogeniteter, væsketrykk og ytre spenningsfelt påvirker utviklingen av brudd og forkastninger, og dermed permeabiliteten, i jordskorpen. Dette har også betydning for problemstillinger knyttet til blant annet tilførsel av grunnvann, risiko i forbindelse med aktive vulkaner, lagring av atomavfall, utvinning av fornybar energi fra geotermi (jordvarme), og lagring av CO₂.

Personalia: Ingrid Fjeldskaar Løvteit ble født i Bergen i 1977, og bodde mesteparten av barndommen på Ålgård i Rogaland. Hun ble utdannet cand. scient. i hydrogeologi i fast fjell ved Universitetet i Bergen i 2001 og ble samme år ansatt som doktorgradsstipendiat ved Institutt for Geovitenskap, Universitetet i Bergen. Hun jobber i dag ved IRIS (International Research Institute of Stavanger), hvor siste del av doktorgradsarbeidet er utført finansiert av Norges Forskningsråd og StatoilHydro.

Tidspunkt og sted for disputasen: 29.06.2009, kl. 12:15, Auditorium 5, 3. etg., Realfagbygget.